MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 10 — 5 OCAK 1948 — SAYI 467

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 478 — ÖZET:
Karar tarihi: 18/XII/1947 — Köy Enstitüleri yönetmeliğinde 115 inci maddenin aşağıdaki örneğe göre değiştirilmesi h.

Köy Enstitüsü disiplin kurullarının enstitülerce doğrudan doğruya uygulanamıyan kararlarının üst disiplin kurullarınca incelenmesini ve bu suretle kararların daha çabuk kesinleşebilmesini sağlamak üzere Köy Enstitüleri Yönetmeliğinde 115 inci maddenin aşağıdaki örneğe göre değiştirilmesi hususunun Bakanlık Yüksek Makamına arzı kararlaştı.

Madde 115 — Disiplin Kurulu kararları uygulanmak üzere müdürlüğe verilir. Müdür uygun görmediği kararları öğretmenler kuruluna havale eder ve oradan çıkacak karara uyar. Ancak 122 nci maddenin h, j ve k fıkralarındaki cezalarla ilgili kararlar üst disiplin kurulunun onamasından sonra uygulanır.

Uygundur
18/XII/1947
K. Y. — Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Sirer

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 479 — ÖZET:
Karar tarihi: 18/XII/1947 — Orta öğrenim okulları disiplin yönetmeliği h.

Okul disiplin kurullarının okullarca doğrudan doğruya uygulanamıyan kararlarını inceleme yetkisiyle illerde birer üst disiplin kurulu kurulmak ve bu suretle kararların daha çabuk incelenip kesinleşmesini sağlamak üzere orta öğrenim okulları disiplin yönetmeliğinde, bağlı örneğe göre, değiştirme ve genişletme yapılması hususunun Bakanlık Yüksek Makamına arzı kararlaştı.

Uygundur
18/XII/1947
K. Y. — Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Sirer

Madde 9 — Tasdikname ile uzaklaştırma, ilişik kesme, ilişik kesme ve tasdikname ile uzaklaştırma, kovma cezaları üst disiplin kurulunun onamasından sonra uygulanır. Bununla beraber mühim vakalarla müdür bir taraftan cezanın onanması yoluna giderken öbür taraftan ilgili öğrencinin okula devamını yasak etmek sorumunu üzerine alabilir.

3) Üst disiplin kurulu:

Madde 40 — Üst disiplin kurulu, il merkezlerinde Millî Eğitim Müdürünün başkanlığında her nevi merkez resmî orta öğrenim okulları müdürlerinden kurulur. Hem lisesi hem orta okulu veya hem sanat enstitüsü, hem sanat okulu bulunan merkezlerde orta okul ve sanat okulu müdürleri kurula katılmıyacağı gibi aynı neviden okulu birden fazla olan merkezlerde de her nevi için yalnız kıdemi en fazla olan müdür üyeliğe alınır.

Köy Enstitüsü müdürü, yalnız kendi öğrencisinin işi de konuşulacak toplantılarda bulunur.

Orta öğrenim veren okulu bir taneden ibaret il merkezlerinde üst disiplin kuruluna o okulun öğretmenler kurulu tarafından 29 uncu maddeye göre ayrıca seçilecek bir üye ile bir ilk öğretim müfettişi girer.

Madde 41 — Üst disiplin kurulu, Millî Eğitim Müdürünün davetiyle toplanarak okul disiplin kurullarının okul idarelerince doğrudan doğruya uygulanamıyan ceza kararlarının inceler veya aynen, yahut da ağırlaştırmamak üzere, değiştirerek onar.

Kurul, üyelerinin üçte ikisi ile toplanabilir ve bulunanların çoğunluğu ile karar verir.

Kurulun uygun bulduğu büsbütün çıkarma, kovma cezaları Bakanlık disiplin kurulunun onamına sunulur.

Madde 42—Üst disiplin kurulunca incelenmek üzere okullardan Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderilen kararlar nihayet on beş gün içinde hükme bağlanır.

GENELGELER:

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ — 20/XII/1947
Sayı: 82/17871 — ÖZET:
2065 — "İzcilik Oyunları" adlı eser h.

Beden Eğitimi ve İzcilik Müdürü Mehmet Arkan tarafından hazırlanan "İzcilik Oyunları" adlı eser okullar için faydalı görülmüştür.

Bakanlığa bağlı yayınevlerinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S. — Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ — 20/XII/1947
Sayı: 82/17872 — ÖZET:
2066 — "Foto Konuşmaları" adlı eser h.

Şinasi Barutcu tarafından hazırlanan "Foto Konuşmaları" adlı eser okullar için faydalı görülmüştür.

Bakanlığa bağlı yayınevlerinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S. — Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ — 23/XII/1947
Sayı: 82/18085 — ÖZET:
2067 — "Toplumbilim (Sosyoloji)" adlı eser h.

Vefa Lisesi Felsefe Öğretmeni Nurettin Topçu tarafından yayımlanan "Toplumbilim (Sosyoloji)" adlı eserin yardımcı ders kitabı olarak kabulü uygun görülmüştür.

Yazarın yukarda belirtilen adresinden 200 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

K. S. — **Millî Eğitim Bakanı a.**
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ — 23/XII/1947
Sayı: 82/18093 — ÖZET:
2068 — Pedagoji I adlı kitabın fiyatı h.

8 eylül 1947 tarih, 450 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 1947-48 öğretim yılı kitap listesinin öğretmen okullarının ikinci sınıfı bölümü ile köy enstitüleri 4 üncü sınıfı bölümünde Halil Fikret Kanat'ın Pedagoji I adlı kitabının fiyatı 200 kuruş olarak gösterilmiştir.

Kitabın, yazar tarafından yaptırılan 4. basımının maliyeti fazla olduğundan fiyatının 250 kuruşa çıkarılması gerekmiştir. Kitap listesinin buna göre düzeltilmesini ve ilgililere duyurulmasını rica ederim.

K. S. — **Millî Eğitim Bakanı a.**
B. Kadırgan

T. C.
MALİYE BAKANLIĞI
BAŞ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ VE MUHAKEMAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ — 1/VII/1947
Sayı: 4395-180/22765 — ÖZET:
Parasız yatılı öğrencilerden alınacak yüklenme senetleri h.

Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek Makamına

Edirne Defterdarlığından alınan 26/XII/1946 tarih ve 4134/1224 numaralı yazı örneği bağlı olarak sunulmuştur.

Mezkûr yazının tetkikinden de anlaşılacağı üzere okuma giderlerinin tahsili zımnında dâva açılması talebiyle gönderilen evrak ve gider liste-

lerinde noksanlık bulunması yüzünden dâva ikamesinde müşkilâta raslandığı bildirilmektedir.

Yüksek makamınıza yazılan 13/XI/1946 tarih ve 4198-2587/33997 numaralı yazıda giderlerin tahakkuku ve faizlerin sureti hesabın ve kısmen mecburî hizmet ifasından sonra ayrılanlar hakkında olunacak muamele arzedilmiş ve ek olarak bir nümune liste de sunulmuştur.

Alâkalılara gerekli emirlerin verilmesi ve talebelerden alınacak kefaletnamelerde mesul olunacak miktarın iraesi ve kefillerin ödeme kabiliyetlerinin göz önünde bulundurulması hususun da sağlanması yüksek müsaadelerine arzolunur.

Maliye Bakanı y.
İmza

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 31639

2069

24/XI/1947

ÖZET:
Parasız yatılı öğrencilerden alınacak yüklenme senetleri h.

Parasız yatılı öğrencilerden alınacak yüklenme senetleri hakkında Maliye Bakanlığından alınan 1/VII/1947 tarih ve 4395-180/22765 sayılı yazının bir kopyesi yukarıya çıkarılmıştır.

Gereğine göre işlem yapılmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
M. A. *R. Uzel*

İLK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Şube: 3
Sayı: 6/30914

2070

19/XII/1947

ÖZET:
Bakanlık emirlerinin tebliği h.

Va iliklere,
Millî Eğitim, Okul ve Müessese Müdürlüklerine

Bulunduğu görevden başka bir göreve atanan Bakanlığımız mensuplarından bazılarının tâyin emirleri, kendilerine tebliğ edildiği zaman, tebellüğ etmek istemediklerini ve çeşitli mazeretler göstererek yeni görevlerine kanuni süre dâhilinde başlamadıkları yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Nakil ve tâyinler eldeki mevzuata ve belli teamüllere göre yapılmaktadır. Bir öğretmen veya memurun yapılan nakil ve tâyin işleminde herhangi bir haksızlığa uğradığını iddia etmesi en tabii hakkıdır. Ancak bu hâl tâyin veya nakil emrini tebellüğ etmemek için bir sebep teşkil etmez.

Öğretmen ve memur bağlı bulunduğu müessese müdürlüğünce, usulüne göre, yapılacak her türlü tebligatı tebellüğ etmek mecburiyetindedir. Bundan sonra Bakanlıkça ilgililere tebliğ edilmek üzere gönderilecek yazılar üzerine şu şekilde işlem yapılacaktır:

1 — Okul ve Müessese Müdürlüğüne gelen Bakanlık emirlerinin vakit geçirilmeden benzeri çıkarılacak, bunlar ilgilinin adını taşıyan bir yazıya bağlanacak, müessesenin zimmet defterine kaydedilecek ve ilgiliye imza mukabilinde tebliğ edilecektir.

Tebliğ sırasında bulunmıyan öğretmen ve memurlara emirlerin tebliği, ikametgâhları adresine yazılacak ve resmî taahhütlü ve iadeli olarak gönderilecek tezkerelerle yapılacaktır.

2 — İlgili kimse bu yazıyı almak ve tebellüğ etmek istemediği takdirde durum bir tutanakla tesbit olunacak ve Bakanlığa yollanacaktır. Bu suretle tebliğ keyfiyeti fiilen olmuş sayılacaktır.

3 — Bu şekilde kendisine emir tebliğ olunan kimse kanuni süre içinde yeni görevine başlamak üzere bulunduğu yerden ayrılacaktır.

4 — Yolluklarını aldıkları halde, kanuni süre içinde görevlerine hareket etmiyenler hakkında, mevzuat dâhilinde, gereken kanuni kovuşturma yapılacaktır.

5 — Tebellüğ ettiği emre karşı itirazı olan öğretmen ve memur usulüne göre emri tebellüğ edecek, ondan sonra mevzuat dâhilinde bir dilekçe ile itirazını bağlı bulunduğu okul veya müessese müdürlüğüne bildirecektir.

Okul ve müessese müdürleri de bu dilekçe hakkındaki düşüncelerini belirterek durumu vakit geçirmeden Bakanlığa bildireceklerdir. Yeni bir göreve atanan memur veya öğretmen dilekçesinin sonucunu beklemeden ve kanuni süre olan 15 günü geçirmeden yeni görevine hareket edecektir.

6 — Okul ve müessese müdürleri emirlerin usulüne göre tebliğ edilmemesinden dolayı hasıl olacak gecikmelerden ve dolayısiyle aksayacak işlerden sorumlu tutulacaklardır.

Tâyin ve nakil olaylarında tebliğ işinin yukarıdaki esaslar dahilinde yapılmasının usul haline getirilmesini önemle rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
Y. K. K. *B. Kadırgan*

---

405 sayılı Talim ve Terbiye Kararının devamı

466 ıncı sayıdan

7 — Sodyum, potasyum metalleri; özellikleri, sodyum hidroksit, potasyum hidroksit, kullanıldıkları yerler, soda.

8 — Kalsiyum; kireç taşı, yanmış kireç, sönmüş kireç, hava harcı, çimento, beton, alçı.

9 — Demir, çinko, kalay, kurşun, bakır, krom, mangan, nikel, alümiyum, civa, altın, gümüş, plâtin metallerinin fiziksel ve kimyasal özellikleri, önemli tuzları hakkında kısa bilgi.

10 — Radyum ve radyoaktivite hakkında genel bilgi.

11 — Atom teorisi ve atomun yapısı.

12 — Metal ve cam üzerine yazı yazmak.

13 — Ayna ve mürekkep yapma.

14 — Fotoğrafçılık.

Sınıf IV. (Haftada 1 saat)

Organik kimya:

1 — Organik kimya ve organik bileşikleri hakkında genel bilgi.

2 — Hidrokarbonlar (karbonlu hidrojenler): Metan, etan, asetilen.

3 — Polimerizasyon, kondansasyon ve izomeri hakkında kısa bilgi.

4 — Petrol, petrolün oluş teorisi, ham petrolün yerden çıkarılması ve damıtılması, benzin, petrol eteri, ligroin, lâkyağı, gazyağı, maden yağı, vazelin, parafin, toprak mumu, ağır yağların ayrışması, sentetik benzin.

5 — Zift ve asfalt.

6 — Havagazı: Elde edilmesi ve arılaştırılması.

7 — Alkoller: Özellikleri, metilâlkol, etilâlkol, alkolik mayalanma, asetik ve lâktik mayalanma, teknikte ispirto elde edilmesi, karbit ve sülfit ispirtoları, ispirtonun kullanıldığı yerler, alkollü içkiler ve bunların vücutta yaptıkları yıkımlık.

8 — Eterler, aldehitler, ketonlar (aseton) hakkında genel bilgi.

9 — Organik asitler: Formik asit, asetik asit, sirke, önemli asetatlar. Asetik asidin kullanıldığı yerler.

10 — Başka organik asitlerden kehliba asidi, malikasit, sitrik asit, tartarik asit, lâktik asit, palmitik asit, stearik asit, aleik asit, propiyonik asit, butoik asit, okzalik asidin bulundukları yerler ve formülleri.

11 — Esterler hakkında genel bilgi, gliserin, dinamit.

12 — Yağlar; hayvansal ve bitkisel yağlar; sabun, mum ve balmumu.

13 — Kuruyan yağlar; yağlı boyalar, linoleum, vernikler (lâk), terpentin yağı.

14 — Plâstik maddeler, yapılışları ve önemi, plâstikler hakkında genel bilgi.

15 — Doğal kauçuk, sentetik kauçuk, silikon kauçuk, ebonit.

16 — Karbohidratlar hakkında genel bilgi:

a) Monosakkaritler; üzüm şekeri, meyva şekeri,

b) Disakkaritler; kamış veya pancar şekeri, malşekeri, sütşekeri, şeker kamışından, şeker pancarından şeker elde edilmesi ve şeker fabrikalarımız hakkında bilgi.

c) Polisakkaritler: Nişasta ve nevileri, elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, nişastanın meydana gelişi (özümleme). Sellüloz: Bulunduğu yerler, özellikleri, kullanıldığı yerler; kâğıt yapma ve İzmit Sellüloz ve Kâğıt Fabrikaları, sellülozdan elde edilen maddeler (Sellüloz trinitrat), kollodyum pamuğu ve kollodyum, sellüloit, sellofan, merserize pamuk, fiber, yapma deri, sellon.

17 — Giyeceklerimiz: Yün, tiftik, pamuk, keten, kendir, doğal ve yapma ipek, naylon, Sümerbank iplik ve dokuma fabrikaları hakkında bilgi.

18 — Aromatik hidrokarbonlar: Taşkömürü katranının damıtılması, benzol, toluol, ksilol, naftalin, antrasen, fenoller ve aromatik asitler, deri ve dericilik hakkında kısa bilgi.

19 — Yumurta akı maddeleri ve besinler hakkında genel bilgi.

20 — Boyacılık ve boyama maddeleri.

NOT: Her konu hakkında öğrencilere, öz bilgi verilecek; uzun anlatmalardan sakınılacaktır.

TABİAT BİLGİSİ

Amaç:

Çocuğu; kendisinin ve bir ferdi olduğu tabiat varlıklarının doğuşları, yapıları, yaşayışları ile ilgilendirerek tabiatla insan arasındaki münasebeti ve tabiî varlıkların birbirleriyle ve ortamla olan ilgileri, bu faktörlerin tabiî varlık üzerine olan etkisi hakkında toplu bir fikir ve bilgi sahibi yapmıya çalışmaktır.

Direktifler:

Bu amaca varmak için uygulanacak metot: Öğrencilere, tabiata ait konular üzerinde mümkün olduğu kadar çok incelemeler, gözlemler, deneyler yaptırmak; okulun bulunduğu çevredeki canlı ve cansız varlıkları inceletmek ve bütün incelemelerde, öğrencilerin gözlemlerine ve deneylerine değer vermek, canlı varlıkları, türlü hayat gösterilerini karşılaştırma şeklinde inceletmek; kolleksiyon, akvaryum, teraryum çalışmalarını sağlamak ve lâboratuvar ve gözlem incelemeleriyle paralel götürmek gerektir.

Sınıf I. (Haftada 2 saat)

Zooloji:

1 — Tabiat ve tabiatı teşkil eden varlıklar.

2 — Canlı ve cansız varlıklar ve bunları birbirinden ayıran karakterler. 3 — Canlıların bitki

ve hayvan olarak ayrılışları ve bu iki canlı arasındaki farklar.

A. *Hayvanlar âlemi:*

1 — Hayvanlar âleminin sistemleştirilmesi. 2 — Türlü örnekler üzerinde incelemeler yapmak suretiyle sistemleştirmenin önemi ve lüzumu açıklanarak hayvanlar âleminin genel sistemleştirilmesi, şema halinde gösterilecektir.

B. *Şube* I. Omurgalı hayvanlar:

1 — Omurgalı hayvanların genel karakterleri.

2 — Sınıf I: Memeli hayvanlar (memeli hayvanların genel sınıfları dersten önce bir şema ile gösterilecek ve genel karakterleri açıklanacaktır).

3 — *Takım 1: Maymunlar-Tip: Orangotan.*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenmesi ve çoğalması. c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Orangotan tip olarak anlatıldıktan sonra, başka maymunlar hakkında da kısaca genel bilgi verilerek sadece yaşadıkları yerlerden bahsedilecek.

4 — *Takım 2: Etoburlar:*

A. Kediler familyası - Tip: Ev kedisi.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b)Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu familyadaki yaban kedisi, vaşak, aslan ve kaplan türleri hakkında bunların yaşadıkları yerler bildirilmek suretiyle, kısaca bilgi verilecektir.

B. Sırtlanlar familyası - Tip: Sırtlan.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması.

c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

C. Köpekler familyası: Tip - Çoban köpeği.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması,

c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Köpek familyasındaki köpek türleri; kurt, çakal, tilki hakkında ve bunların yaşadıkları yerler bildirilmek suretiyle kısa bilgi verilecek.

D. Sansarlar familyası: Tip - Sansar.

a) Yaşadığı yer, vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması,

c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu familyada zerduva, kokarca, susamuru, gelincik, porsuk hakkında ve bunların yaşadıkları yerler bildirilmek suretiyle kısa bilgi verilecektir.

E. Ayılar familyası: Tip - Ayı.

a) Yaşadığı yer, vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması,

c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu familyadaki beyaz ayı hakkında ve yaşadığı yer bildirilmek suretiyle kısa bilgi verilecek.

F. Böcekçiller familyası: Tip - Köstebek:

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması,

c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararlar.

NOT: Bu familyadaki kirpi, sivri fare hakkında yaşadığı yer bildirilmek suretiyle kısa bilgi verilecektir.

5 — *Takım 3: Yarasalar - Tip: Yarasa.*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması,

c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı,

b) Beslenme ve çoğalması,

6 — *Takım 4: Kemirgenler - Tip: Ev faresi.*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı,

b) Beslenme ve çoğalması;

c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu takımdaki fındık faresi, tarla faresi, hamister, sincap, tavşan, kunduz, kobay ve türleri hakkında ve bunların yaşadıkları yerler bildirilmek suretiyle kısaca bilgi verilecek.

7 — *Takım 5: Hortumlular - Tip: Fil.*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması,

c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

8 — *Takım 6: Geviş getiren çift parmaklılar:*

A. Birinci familya: Boynuzları içi boş olanlar; Tip - Öküz:

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması,

c) Yaşayışı ve düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu familyada inek, manda, koyun, keçi ve türleri antilop, gazal hakkında ve bunların yaşadıkları yerler bildirilmek suretiyle kısa bilgi verilecek.

B. İkinci familya: Boynuzları düşenler: Tip - Geyik:

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması,

c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu familyada karaca, ren geyiği hakkında ve yaşadıkları yerler bildirilmek suretiyle kısaca bilgi verilecek.

C. Üçüncü familya: Zürafeler - Tip: Zürafe:

(Zürafe hakkında ve yaşadığı yerle besini bakımından yaşadığı ortama uyması açıklanacak)

D. Dördüncü familya: Boynuzları olmıyanlar - Tip: Deve.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu familyadaki diğer türlerin yalnız yaşadığı yerler söylenerek adları bildirilecek.

9 — *Takım 7: Geviş getirmiyen çift parmaklı hayvanlar: Tip - Evcildomuz:*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalma. c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu takımdaki yaban domuzu, su aygırı hakkında yaşadığı yer bildirilmek suretiyle kısa bilgi verilecektir.

10—*Takım 8: Tek parmaklı hayvanlar-Tip:At.*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması. c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu takımdaki at ırkları, eşek ve türleri katır ve yaşadığı yerler bildirilmek suretiyle kısa bilgi verilecektir. Gergedan ve tapirin de bu takımdan olduğu anlatılacaktır.

11 — *Takım 9: Balinagiller: Tip - Balina.*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

NOT: Bu takımdan yunus balığı ve kaşalot hakkında, yaşadığı yer bildirilmek suretiyle kısa bilgi verilecek.

12 — *Takım 10: Yüzgeç ayaklılar:*

(Bu takımdaki fok, mors hakkında yaşadıkları yer, besini bakımından ortama uyması kısaca söylenecek)

13 — *Takım 11: Keseli hayvanlar:*

(Bu takımdaki kanguru hakkında yaşadığı yer ve besini bakımından ortama uyması kısaca söylenecek)

14 — *Takım 12: Tek delikliler:*

(Bu takımdaki ornitorenk ve ekitnenin yaşadıkları yerler ve besinleri bakımından ortama uymaları anlatılacak.)

Botanik:

A. Bitkilerin dış yapılışları:

1 — Kök ve şekilleri, 2 — Gövde ve şekilleri, 3 — Yaprak ve şekilleri, dizilişleri, 4 — Çiçek: a) Parçaları ve diyağram, b) Çiçek durumu, 5 — Meyva ve tohum: a) Meyvanın yapılışı, b) Çimlenme.

Morfoloji hakkında kısa bilgi verilecek. İç yapıya ve fiziyolojiye geçilmiyecek,

Bitkiler âlemi:

1 — Türlü örnekler üzerinde incelemeler yaparak sistemleştirmenin esasları açıklanacak ve bitkiler âleminin genel sistemleştirilmesi şema ile gösterilecektir.

2 — Şube 1: Çiçekli bitkiler (çiçekli bitkilerin genel karakterleri,

3 — Sınıf 1: Kapalı tohumlar;

4 — Sınıf altı 1: İki çenekliler;

5 — *Takım 1: Ayrı taç yapraklılar:*

A. Birinci familya: Karanfilgiller - Tip: Karamuk:

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı; b) Çiçeği ve çoğalması, meyva ve tohumu, diyagramı, c) Fayda ve zararları.

NOT: Bu familyadan karanfil hakkında kısa bilgi verilecek ve bu arada süs çiçeği olarak yetiştirme özelliği üzerinde durulacak.

B. İkinci familya: Düğün çiçeğigiller familyası - Tip: Düğünçiçeği.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği, çoğalması, meyva ve tohumu, diyagramı, c) Fayda ve zararları.

NOT: Bu familyadaki basur otu, bodur Manisa Lâlesi, su düğün çiçeği, haseki küpesi, şekayik hakkında familya ile ilgileri bakımından kısa bilgi verilecek; süs çiçeği olanların yetiştirme bakımından üzerinde durulacak.

C. Üçüncü familya: Nilüfergiller familyası:

(Yaşadığı yer ve bir süs çiçeği olması itibariyle yetiştirilmesi üzerinde durularak yaprağın suya uyması açıklanacaktır.)

D. Dördüncü familya: Hardalgiller familyası - Tip: Karaturp.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği, çoğalması, meyva ve tohumu, diyagramı, c) Fayda ve zararları.

NOT: Bu familyadaki tarla şalgamı, lâhana, hardal, karnabahar, şebboy gibi, örnekler üzerinde durulacak; sebze ve süs çiçeği olanların yetiştirme bakımından özelliği açıklanacak.

E. Beşinci familya: Gelincikgiller familyası - Tip: Gelincik.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği, çoğalması, meyva ve tohumu, diyagramı, c) Fayda ve zararları.

NOT: Bu familyadaki haşhaş ve afyon hakkında bilgi verilecek.

F. Altıncı familya: Menekşegiller familyası:

(Süs çiçeği olması bakımından yetiştirilmesi ve türleri hakkında bilgi verilecek)

G. Yedinci familya: Ihlamurgiller familyası:

(Ihlamurun çiçeği ve sağlık bakımından önemi açıklanacaktır)

H. Sekizinci familya: Ebegümecigiller familyası:

(Ebegümecinin yaprağı ve çiçeği hakkında bilgi verilerek bu bitkinin sebze olarak yetiştirilmesi üzerinde durulacak ve bu familyadan hatmi ve türleri bamya ve pamuk hakkında da insanlarla olan ilgisi bakımından bilgi verilecek)

İ. Dokuzuncu familya: Turna gagasigilleri.

(Itır ve sardunyanın bu familyadan olduğu bildirilerek süs bitkisi bakımından yetiştirilmesi anlatılacak)

J. Onuncu familya: Ketengiller.

(Keten ve endüstrideki önemi belirtilecek)

K. Onbirinci familya: Gülgiller familyası-Tip: Yabangülü (kuşburnu)

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği,

çoğalması, meyva ve tohumu, diyagramı, c) Fayda ve zararları.

NOT: Bu familyadaki gül ve türleri; armut, elma, ayva, muşmula, kiraz, erik, kaysı, şeftalı, badem, vişne, çilek, böğürtlen, ahududu gibi cinsler üzerinde ve bunların insanlarla ilgisi yönünden bilgi verilecek.

L. On ikinci familya: Baklagıller - Tip: Bakla.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği, çoğalması, tohumu, diyagramı, c)Fayda ve zararları.

NOT: Bu familyadaki bezelye, akasya, yonca, mercimek, fasulye, nohut gibi sebze ve ağaçlar hakkında bilgi verilecek.

M. On üçüncü familya: Şemsiyegiller familyası.

(Bu familyada bulunan havuç, maydanoz, kereviz, dereotu ve baldıran hakkında kısa bilgi verilecek; sadece çiçek durumu anlatılacak)

N. On dördüncü familya: Turunçgiller familyası.

(Bu familyadaki portakal, limon, turunç, mandalina hakkında kısa bilgi verilecek.)

6 — *Takım 2: Taçyapraklılar:*

A. Birinci familya: Zeytingiller familyası-Tip: Zeytinağacı.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği, çoğalması, meyva ve tohumu ve diyagramı, c) Fayda ve zararları.

(Bu familyada bulunan leylâk, sarıyasemin, dişbudak hakkında bilgi verilecek).

B. İkinci familya: Çuha çiçekgiller familyası:

(Bir süs çiçeği olmak itibariyle yetiştirilmesi hakkında bilgi verilecek)

C. Üçüncü familya: Sarmaşıkgiller familyası:

(Tarla sarmaşığı, çit sarmaşığı, adi kahkaha hakkında bilgi verilecek)

D. Dördüncü familya: Ballıbabagiller familyası - Tip: Ballıbaba:

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği ve çoğalması, meyva ve tohumu, diyagramı, c) Fayda ve zararı.

(Bu familyadaki nane, adaçayı, kekik, lâvanta çiçeği hakkında kısa bilgi verilecek)

E. Aslanağzıgiller familyası:

(Bu familyadaki aslanağzı, sığırkuyruğu, yüksükotu, yavşan otu, nevruzotu hakkında kısa bilgi verilecek).

F. Altıncı familya: Patlıcangiller familyası - Tip: Patates:

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği ve çoğalması, meyva ve tohumu, diyagramı, c) Fayda ve zararları.

(Bu familyadaki tütün hakkında bilgi verilecek ve sağlık bakımından önemi açıklanacak;domates, patlıcan, biber; yetiştirme bakımından incelenecek).

G. Yedinci familya: Hanımeligiller familyası:

(Bu familyadaki hanımeli, kartopu, mürver hakkında kısa gilgi verilecek).

H. Sekizinci familya: Kabakgiller familyası - Tip: Sakızkabağı:

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği ve çoğalması, meyva ve tohumu, diyagramı, c) Fayda ve zararı.

(Bu familyadaki hiyar, kavun, karpuz, eşek hiyarı hakkında bilgi verilecek).

İ. Dokuzuncu familya: Tarakotugiller familyası:

(Tarakotunun, bilhassa çiçek yapısı ve faydası hakkında bilgi verilecek.)

J. Onuncu familya: Birleşikgiller - Tip: Papatya:

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği ve çoğalması, meyvası, tohumu, diyagramı, c) Fayda ve zararı.

(Bu familyadaki ayçiçeği, yerelması, kasımpatı, yıldız, koyungözü, margarit, pelin, hindıba, marul, peygamberçiçeği, enginar, devedikeni, demirdikeni gibi bitkiler hakkında morfolojik bilgi verilecek; süs ve sebze olanlar üzerinde yetiştirme bakımından durulacak)

Sınıf II. (Haftada 2 saat)

Zooloji:

I. Omurgalı hayvanlar şubesi:

1 — *Sınıf 2: Kuşlar:*

(Kuşların sistemleştirilmesi, bir şema ile gösterilecek ve genel karakterleri açıklanacak. Öğretmen, bölgesine göre istediği tip üzerinde inceleme yaparak açıklıyacak).

2 — *Takım 1: Yırtıcı kuşlar:*

A. Birinci familya: Günsel yırtıcı kuşlar-Tip: Doğan.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu familyadaki başka günsel yırtıcı kuşların adları bildirilecek).

B. İkinci familya: Tünsel yırtıcı kuşlar - Tip: Baykuş.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu familyadaki puhu kuşu hakkında kısa bilgi verilecek).

3 — *Takım 2: Tırmanıcı kuşlar - Tip: Ağaçkakan:*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları fayda ve zararları.

4 — *Takım üç: Guguk kuşları:*

(Bu familyada, tip olarak çavuşkuşu incelenecek; papağan ve gugukuşları hakkında kısa bilgi verilecek).

5 — *Takım dört: Serçegiller - Tip: Kırlangıç:*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları zarar ve faydaları.

(Bu takımdaki serçe, ispinoz, saka, iskete, çalıkuşu, tarlakuşu, bülbül, kuyruksallıyan, karatavuk, sığırcık, karga, saksağan gibi kuşlar ve türler hakkında kısa bilgi virilecek)

6 — *Takım beş: Güvercin - Tip Güvercin:*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu takımdaki güvercin türleri hakkında morfolojik bilgi verilecek).

7 — *Takım altı: Tavukgiller - Tip: Tavuk:*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşamnları, fayda ve zararları.

(Bu takımdaki tavuk türleri hindi, sülün, keklik, bıldırcın, çil, yabanhorozu, tavuskuşu hakkında morfolojik kısa bilgi verilecek).

8 — *Takım yedi: Uzun bacaklı kuşlar - Tip: Leylek:*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu takımdaki balıkçıl, çulluk, turna hakkında kısa bilgi verilecek).

9 — *Takım sekiz: Perde ayaklılar - Tip: Ördek:*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu takımdaki yabanördeği, kaz, pelikan, martı, karabatak hakkında kısa bilgi)

10 — *Takım dokuz: Koşucu kuşlar:*

(Bu takımdaki deve kuşu hakkında yaşadığı yer ve bu yere uyması bakımından kısa bilgi verilecek))

II. Sınıf 3 - Sürüngenler:

(Sürüngenlerin genel sistemleştirilmesi yapılarak şema ile gösterilecek ve tip olarak okulun ortamında en çok raslanan bir sürüngen alınıp genel karakterleri bu örnek üzerinde açıklanacak)

1 — *Takım: Kelerler - Tip: Kertenkele:*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalınası, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu takımdaki kertenkele türleri, köryılan, sakangur, bukalemun hakkında bilgi)

2 — *Takım 2: Yılanlar:*

A. Zehirsiz yılanlar - Tip: Karayılan.

B. Zehirli yılanlar - Tip: Engerek.

a) Yaşadıkları yerler ve vücut yapıları, b) Beslenme ve çoğalmaları, c) Yaşayışları, düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu takımdaki başka yılan türleri hakkında morfolojik kısa bilgi verilecek; yılanla zehirlenmeden alınacak tedbirler anlatılacak)

3 — *Takım 3: Kaplumbağalar - Tip: Kara kaplumbağası:*

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu takımdaki su ve deniz kaplumbağaları hakkında morfolojik bilgi)

4 — *Takım 4: Timsahlar:*

(Timsahlar hakkında morfolojik bilgi)

III. Sınıf 4 - Kurbağagiller.

(Kurbağaların genel sistemleştirilmesi şema ile gösterilip kurbağa türlerinden birisi üzerinde genel karakterler inçelenecek, bilhassa başkalaşım olayı üzerinde durulacaktır. Bu sınıfın başka türleri hakkında da yaşadığı yer ve morfolojisi bildirilmek suretiyle bilgi verilecektir.)

IV. Sınıf 5 - Balıklar.

(Balıkların genel sistemleştirilmesi bir şema ile gösterilecek ve genel karakterleri, bir tip üzerinde incelenerek açıklanacak)

A. Kemikli balıklar - Tip: Sazan balığı.

(Bulunulan yerde tatlısu balığı yoksa, deniz balıklarından başka bir tip alınacaktır)

B. Kıkırdaklı balıklar - Tip: Köpek balığı veya Mersin balığı.

a) Yaşadıkları yer ve vücut yapıları, b) Beslenme ve çoğalmaları, c) Yaşayışları, düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu sınıfta tatlı su ve deniz balıklarından başka örnekler üzerinde kısa bilgi)

V. Şube 2 - Eklemli hayvanlar.

(Eklemli hayvanların sistemleştirilmesi şema ile gösterilerek genel karakterleri açıklanacak; öğretmen, bölgesine göre seçtiği tip üzerinde inceleme yapacak).

VI. Sınıf 1: Böcekler: (Genel olarak bir böceğin incelenmesi, a) Vücut yapısı, baş, göğüs, karın ve bunların parçalariyle ek kısımlarının incelenmesi, b) İç yapısı; beslenmesi ve çoğalması (sindirim, solunum, sinir ve dolaşım sistemleriyle üreme organı ve duyum organları); c) Yaşayşı, düşmanları, fayda ve zararları.

Bu inceleme yapıldıktan sonra, takımlara geçilerek kınkanatlı, pulkanatlı, zarkanatlı, çift kanatlı, sinir kanatlı, yarım kanatlı, düz kanatlı, yalancı sinir kanatlılardan birer tip alınarak bunların morfolojisi ve yaşayışı arasındaki farklar üzerinde durulacak ve bilgi verilecek)

NOT: İncelenecek tipler: Takım sırasiyle mayıs böceği, kelebek ve türleri ipek böceği üzerinde ayrıca önemle durularak ipekçilik hakkında

bilgi verilecek, arı ve arıcılık, sinek, sivrisinek ve türleri tahtakurusu, pire, bit, çekirge, karınca ve türleri de incelenecektir.

VII. Sınıf 2 - Örümcekgiller - Tip: Bahçe örümceği.

a) Vücut yapısı, (Baş, vücut, göğüs, karın ve bunların parçalariyle ek kısımlarının incelenmesi), b) İç yapısı: Beslenme ve çoğalması (sindirim, solunum, dolaşım, sinir sistemleriyle üreme ve duyum organları), c) Yaşayışı, düşmanları fayda ve zararları.

(Bu sınıftan örümcek türleri, akrep, uyuz böceği, keneler hakkında kısa bilgi).

VIII. Sınıf 3: Çok ayaklılar.

(Genel nitelikleri tebarüz ettirilerek kırkayak ve çiyan hakkında kısa bilgi)

IX. Sınıf 4: Kabuklular - Tip: İstakoz.

a) Vücut yapısı (baş, göğüs, karın parçalariyle bunlara ek kısımların incelenmesi), b) İç yapısı: Beslenme ve çoğalması (sindirim, solunum, dolaşım, sinir sistemleriyle üreme ve duyum organları), c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararları. (Bu sınıftan deniz tekesi, karides, yengeç, tesbih böceği hakkında morfolojik kısa bilgi verilecek).

BOTANİK:

(Birinci sınıftaki bitki morfolojisi ile bitkilerin sistemleştirilmesi konuları, bu sınıfta öğretmen tarafından üç dersi geçmemek şartiyle özet halinde hatırlatılacak)

I. Sınıf 1: Kapalı tohumlular.

II. Alt sınıf 1: İki çeneklilerr.

1 — *Takım 3: Taçsızlar:*

A. Birinci familya: Kayıngiller - Tip: Fındık.

(Öğretmen, tip olarak kavak, söğüt, ceviz bitkilerinden birisini seçebilir)

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçek ve çoğalması, meyva, tohum ve diyagramı, c) Fayda ve zararları.

(Bu takımdaki kayın ağacı, kızıl ağaç, gürgen, meşe, kestane, ceviz, söğüt, kavak gibi bitkilerin bulunduğu yerle ekonomi ve ormancılık bakımından önemi açıklanacak)

B. İkinci familya: Isırganlar - Tip: Isırgan.

(Çiçeği ve kaşındırıcı organı üzerinde durulacak)

C. Üçüncü familya: Dutgiller - Tip: Dut ağacı veya incir.

(Çiçeği, meyvası, dut yaprağının ipek böceği yetiştirme bakımından değeri anlatılacak. Bu familyadaki kara ağaç, kenevir, incir ağaçları hakkında kısa bilgi verilecek).

D. Dördüncü familya: Ispanakgiller - Tip: Ispanak veya pancar.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçeği ve çoğalması, meyva, tohum, ve diyagramı, c) Fayda ve zararı.

(Bu familyadaki pancarın şeker sanayiindeki önemi anlatılacak; sebze olarak da pazı hakkında kısa bilgi verilecek; taçsızlardan çınarağacı, lohusa otu, sinir otu hakkında morfolojik kısa bilgi verilecek)

E. Beşinci familya: Asmagiller - Tip: Asma.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçek ve çoğalması; meyva, tohum ve diyagramı; fayda ve zararı.

Kapalı tohumlar sınıfı:

I. Alt sınıf 2: Bir çengelliler.

(Bu sınıfın genel sistemleştirilmesi şema ile gösterilerek genel karakterleri ve 2 çeneklilerle olan farkları belirtilecek)

A. Birinci familya: Buğdaygiller-Tip: Buğday.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçek ve çoğalması, meyva, tohum ve diyagramı, c) Fayda ve zararı.

(Bu familyada; çavdar, arpa, yulaf, mısır, pirinç, çayır otları hakkında kısa ve morfolojik bilgi verilecek)

B. İkinci familya: Zambakgiller - Tip: Lâle.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçek ve çoğalması, meyva, tohum ve diyagramı, c) Fayda ve zararları,

(Bu familyadaki zambak, çiğdem, sümbül, soğan, sarımsak hakkında; süs ve sebze bakımından yetiştirilmesi üzerinde durulacak.)

C. Bir çeneklilerden zerrin, fulya, kardelen, süsen, safran, muz, salep hakkında morfolojik ve çiçeklerinin özelliği gösterilmek suretiyle süs ve besin olanlar ayrılarak; yetiştirilmesi üzerinde durulmak suretiyle bilgi verilecek)

II. Sınıf 2 - Açık tohumlular:

A. Çamlar familyası - Tip: Sarıçam.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çiçek ve çoğalması, meyve, tohum ve diyagramı.

III. Şube 2 - Çiçeksiz bitkiler:

(Çiçeksiz bitkilerin sistemleştirilmesi bir şema ile gösterilecek; çiçeksiz denmenin sebebi açıklanacak, her sınıftan birer örnek incelenecektir).

IV. Alt şube: Damarlı çiçeksiz bitkiler:

A. Birinci sınıf: Eğrelti otları - Tip: Eğrelti otu.

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çoğalma organı ve olayı.

B. İkinci sınıf: Atkuyrukgiller.

C. Üçüncü sınıf: Kibrit otları.

(Bu iki sınıfı teşkil eden bitkilerden atkuyruğu ile kibrit otu hakkında yaşadığı yer ve sadece çoğalma organı ve olayı konuları kıyaslı bir şekilde anlatılacak).

Sınıf III. (Haftada 2 saat)

ZOOLOJİ:

I. Şube 3 - Yumuşakçalar:

(Yumuşakçaların sistemleştirilmesi bir şema ile gösterilecek; genel karakterleri anlatılacak; tip olarak ortama göre bahçe salyangozu, midye, mürekep balığı türlerinden biri alınarak şu şekilde işlenecektir:)

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Beslenme ve çoğalması, c) Yaşayışı ve düşmanları, fayda ve zararları.

(Bu şubedeki başka örneklerin sınıf üzerinde incelenmesi kısaca yapılacak).

II. Şube 4 - Solucanlar:

(Solucanların sistemleştirilmesi şema ile gösterilecek ve genel karakterleri anlatılacak; tip olarak yer solucanı alınacak; şu şekilde işlenecek):

a) Yaşadığı yer, ve vücut yapısı (solunum, kan dolaşımı, sinir sistemi). b) Beslenme ve çoğalması (hareket). c) Yaşayışı, düşmanları, fayda ve zararı.

(Bu şubedeki sülük, bağırsak solucanları, şerit, trişin, koyun kelebeği hakkında bilgi verilirken sağlık bakımından insanlarla olan ilgisi üzerinde durulacaktır.

III. Şube 5 - Derisi dikenliler:

(Derisi dikenlilerin sistemleştirilmesi bir şema ile gösterilecek; karakterleri açıklanacak; tip olarak deniz yıldızı, deniz kestanesi ve deniz hiyarından birisi alınarak incelemeler yapılacaktır).

IV. Şube 6 - Selentereler:

(Selenterelerin sistemleştirilmesi bir şema ile gösterilecek ve genel karakterleri tatlı su polibi veya deniz anasından birisi alınarak incelenecek, vücut yapıları ve yaşayışları, çoğalması anlatılacak; bu şubedeki başka hayvanların yaşadıkları yerlerle adları söylenecek).

V. Şube 7 - Süngerler:

(Süngerlerin sistemleştirilmesi şema ile gösterilecek, bir süngerin yapısı, yaşayışı, çoğalması anlatılacak ve sünger türleriyle süngercilik hakkında bilgi verilecek).

VI. Şube 8 - Bir hücreliler:

(Bir hücrelilerin sistemleştirilmesi bir şema ile gösterilecek, haşlamlılardan terliksi hayvan; sporlulardan plazmodyum, kök bahaklılardan amip alınacak, genel karakterleri şu şekilde incelenecek)

a) Yaşadığı ortam ve vücut yapısı, b) Hareket, beslenme ve çoğalması, c) Fayda ve zararı, d) Parazitlik anlatılarak bir hücreli hastalık yapan hayvanların yaşayışı ve bu hastalıkların yayılışı ve korunma çareleri üzerinde durulacak)

VII. Alt şube 2 - Hücresel çiçeksiz bitkiler.

VIII. Sınıf 1 - Karayosunları.

Alt sınıf: Yapraklı - karayosunları - Tip: Yapraklı kara yosunu:

a) Yaşadığı yer ve vücut yapısı, b) Çoğalma organı ve olayı,

IX. Sınıf 2 - Talli bitkiler.

Alt sınıf 1 - Su yosunları:

a) Sipirojira, b) Diyatome, c) Fukus.

(Bunların yaşadıkları yer ve vücut yapıları ve çoğalma olayları şema halinde gösterilecek).

Alt sınıf 2 - Mantarlar:

A. Bazitli mantarlar - Tip: Şapkalı mantar:

a) Yaşadığı yer ve vucut yapısı, b) Çoğalma organı ve olayı.

(Bu familyadaki zehirli, zehirsiz mantarların birbirinden ayrılması ve mantarla zehirlenmiye karşı alınacak tedbirler).

B. Askılı mantarlar - Tip: Domalan:

(a) Yaşadığı yer ve vücut ypaısı, b) Çoğalma organı ve olayı.

(Mantarlardan çavdar mahmuzu, bira mayası, pas mantarı, sürme mantarı, küf, patates çürüklüğü mantarı, mildiyo hakkında kısa bilgi verilecek)

C. Bakteriler:

a) Tanımı, şekilleri, yaşayışları ve tabiattaki rolleri. b) Süt bakterisi; sirke, şarap bakterileri ve önemli diğer bakteriler üzerinde bilgi verilecek. c) Şarbon, tifo, verem, grip, difteri, veba, kolera, pnömoni mikropları üzerinde toplu̇ca durulacak.

(Birinci sınıftaki bitkiye ait morfoloji bahisleri, ikinci sınıfta olduğu gibi kısaca, üç ders saati içinde tekrarlandıktan sonra şu konular anlatılacaktır:

A. 1) Kökün birinci iç yapısı ve ödevleri.

2) Besin maddelerinin (madenî tuzların) alınması.

3) Bitki yapısını korumağa yarayan maddeler.

B. 1) Gövdenin iç yapısı ve ödevi (iki çeneklilerden bir örnek alınarak birinci iç yapı anlatılacaktır).

2 — Tomurcuk ve çeşitleri, yapıları, ödevleri.

3 — Özsuyun gövdede dolaşımı.

C. 1 — Yaprak: İç yapısı ve ödevleri.

2 — Karbon özümlemesi,

3 — Solunum,

4 — Terleme.

D. Çiçek: Evvelki bilgilere dayanarak: a) Tozlaşma, b) Döllenme.

JEOLOJİ:

I. Kısım I. Jeolojinin tanımı ve bölünmesi.

I. Genel Jeoloji:

1 — Yerin oluşu, (Sadece Lâplas ve Kant teorisi açıklanacak ve kürenin genel yapısı anlatılacak)

3 — Çevrede bulunan yer oluşları: Toprak külteler ve kültelerin içindeki mineraller; (bunlar hakkında okulun bulunduğu ortamdaki örnekler üzerinde incelemeler yapılacaktır)

3 — Yer kabuğunu değiştiren sebepler:

a) Dış kuvvetler, b) İç kuvvetler.

(Dış ve iç kuvvetler anlatılırken, bunların yer kabuğuna yaptıkları genel işlemler açıklanacaktır).

A. Dış kuvvetler:

1 — Suların jeolojik işlevleri:

a) Atmosfer çökelekleri, b) Yeraltı suları, c) Akarsular, nehirler ve göller. d) Denizler. e) Buzullar.

2 — Havanın jeolojik işlevi: (kumullar, lösler),

3 — Canlıların jeolojik işlevleri:

a) Hayvanların sebep oldukları işlevler. b) Bitkilerin sebep oldukları işlevler. c) Maden kömürleri ve petrol.

B. İç kuvvetler:

1 — Volkanlar: a) İç ve dış püskürme, b) Sönmüş ve sönmemiş volkanların çıkardıkları maddeler, kaynaklar ve kaplıcalar.

2 — Yer kabuğunun hareketleri: a) Depremler. b) Yükselme ve alçalma.

II. Özel jeoloji:

1 — Tabaklaşma ve şekilleri,

2 — Fosil ve fosilleşme,

3 — Yereylerin nisbî yaşlarının tâyini.

Kısım 2: Jeolojik zamanlar: Tanımı ve bölümü:

I. Arkeozoik zaman:

1 — Bu zamanın genel karakteri ve bölümü.

2 — Bu zamanda vukua gelen dağ oluşu,

3 — Başkalaşım olayının açıklanması.

4 — Yurdumuzdaki arkeozoik yereyler.

II. Paleozoik zaman:

1 — Bu zamanın genel karakteri ve bölümü,

2 — Bu zamanda meydana gelen orojenik hareketler, kara ve denizlerin dağılışı,

3 — Yurdumuzda paleozoik yereyler,

4 — Bu zamanın karakteristik fosili olan trilobitlerden paradoksidesin vücut yapısının açıklanması,

(Bu zamanda hangi sınıf hayvanların bulunduğu, sistematik sırasiyle ve fosil adı söylenmeden bir şema ile gösterilecek; bu zamanda meydana gelen kömür oluşları ve yurdumuzdaki yerleri, bitki cins ve morfolojisinden bahsederek fosil adı verilmiyecek)

III. Mezozoik zaman:

1 — Bu zamanın genel karakteri ve bölümü,

2 — Bu zamanda meydana gelen orojenik hareketler, kara ve denizlerin dağılışı, deniz basması, deniz çekilmesi,

3 — Yurdumuzda mezozoik yereyler.

4 — Mezozoik zamanın karakteristik fosili olan amonit ve bleminitin vücut yapısı.

(Bu zamanda hangi sınıf hayvanların bulunduğu sistematik sırasiyle ve fosil adı söylenmeden bir şema ile gösterilecek; sürgünlerin girişmesi, hava, kara ve su olarak bir örnekle açıklanacak; bitki âlemi hakkında da toplu ve kısa bilgi verilecek).

IV. Antropozoik zaman:

1 — Bu zamanın genel karakterleri ve bölümü,

2 — Bu zamanda meydana gelen orojenik karakterler, kara ve denizlerin dağılışı,

3 — Dördüncü zaman buzulları;

4 — Dördüncü zamanda insan, maden devri,

(Bu zamandaki hayvanlar ve bitkiler âlemi hakkında toplu ve kısa bilgi verilecek).

Sınıf IV. (Haftada 2 saat)

İNSAN ANATOMİ VE FİZİYOLOJİSİ

Kısım 1:

Canlı ve cansız cisimlerin tanımı ve karakterlerinin kıyasî surette açıklanması (doğmak, beslenmek, özümlenme, yadımlama, büyümek, hareket, solunum, duyarlık, evrim, üreme, ihtiyarlama, savunma, ölüm).

A. Canlıların hayvan ve bitki olarak ikiye ayrılşı ve aralarındaki genel farklar;

B. Canlıların iç yapısı: Hücre:

1 — Bitki hücresi: a) Şekli, yapısı ve hayat gösterileri - zar, protoplazma, çekirdek ve bunların bünyeleriyle birleşimleri, bilhassa plâstikler üzerinde durulacak - koful teşekkülü anlatılacak; protoplazma hareketleri açıklanacak. b) Bitki hücresinin çoğalması, (amitoz, mitoz çoğalma)

2 — Hayvan hücresi: a) Şekli, yapısı, hayat gösterileri; zar, protoplazma, çekirdek ve bunların bünyeleriyle birleşimleri ve bitki hücresiyle kıyaslanarak farkların açıklanması. b) Hayvan hücresinin çoğalması: (amitoz, mitoz çoğalma). c) Yumurtanın döllenmesi ve çok hücreli organizmaların meydana gelişi.

(Morula, blastula, gastrula safhaları ve bunlardan meydana gelen dış deri, orta deri, iç deri ve bunların insan yapısında meydana getirdiği dokular).

C. Doku: Tanımı:

NOT: a) Bu konuda yalnız hayvansal dokuların çeşitleri gösterilecek ve epitelyum, yağ, kıkırdak, telsel katılgan dokulardan gayrisi ilgili bahislerinde etraflıca anlatılacaktır).

b) Hücre çoğalmasından doku; dokulardan organ; organlardan sistemler ve sistemlerden de bireyin meydana gelişi anlatılacak.

Kısım 2:

İnsan vücudunun yapısı ve çalışması:

A. İskelet sistemi:

1 — Kemik ve kemik doku: Uzun, kısa, yassı kemikler ve bunların vücuttaki yerleri.

2 — Bir uzun kemiğin iç yapısı ve kemiklerin bileşimi (öğretmen; organik ve madensel kısımlarını bir deneyle gösterecek)

3 — Kemiğin uzunluğuna ve enine büyümesi;

4 — İnsan iskeletini teşkil eden kemikler: a) İskeletin bölümü; her bölümdeki kemiklerin özellikleri ve yerleri gösterilecek. b) Eklemler: lüzumu, bölümü ve yapıları.

B. Kas sistemi: a) Kas dokuları ve çeşitleri, b) Kasların bileşimi. c) Kasların ödevi, esneklik, kasılma, sarsılma olayları; kemik ve kas sisteminin vücutta bir hareket sistemi olduğu açıklanacak.

C. Sindirim sistemi:

1 — Sindirim aygıtının parçaları: a) Sindirim borusu, b) Sindirim borusuna ek bezler,

A. Sindirim borusu: a) Ağız ve dişler, dişlerin çeşitleri ve bir dişin yapısı; b) Yutak ve yemek borusu; yemek borusunun yapısı, c) Mide; vücuttaki yeri, iç yapısı; b) Barsaklar; ince ve kalın barsaklar, iç yapıları.

B. Sindirim borusuna ek bezler: a) Tükrük bezleri, yerleri ve yapıları ve salgıları, b) Mide bezi, yapısı ve salgısı, c) Pankreas; yeri, yapısı ve salgısı; d) Karaciğer; yeri, yapısı, salgısı, ödevleri, e) İnce bağırsak bezleri, yapısı ve salgısı.

2 — Besinlerin sindirilmesi: A) Fiziksel olaylar, B) Kimyasal olaylar, C) Fiziksel olaylarda çiğneme, yutma ve bağırsak hareketleri, Ç) Kimyasal olaylarda: a) Ağızda sindirim, b) Midede sindirim, c) İnce bağırsaklarda sindirim,

3 — Emilme: Tanımı ve emilme yolları.

4 — Besin ve beslenme: (Besin almanın sebepleri ve lüzumu açıklanacak)

5 — Bir insana lâzım olan besinler ve çeşitleri; vitaminler.

6 — Bu besinlerin birleşimleri,

7 — Kalöri;

8 — Canlılarda beslenme şekilleri: (Serbest beslenme, parazitlik, ortak yaşama ve böcekleri avlıyarak geçinme olayları açıklanacak; beslenme bağıntısı şema ile gösterilecektir).

D. Kan ve kan dolaşımı:

1 — Kan dokusu;

2 — Bir damla kanda bulunan maddeler (plâzma ve pıhtının birleşimi; öğretmen, mikroskopla kan muayenesi yaptıracak ve pıhtılaşma deneyini gösterecektir).

3 — Kanın vücutta gördüğü ödevler,

4 — Dolaşım aygıtı ve parçaları: á) Yürek; yeri, şekli, iç yapısı. b) Atardamar ve toplar damar, kılcal damarlar ve bunların vücutta yayılışı ve yapıları. c) Büyük ve küçük dolaşım; ç) Yüreğin ödevi; d) Damarların ödevleri, tansiyon ve nabız vurması.

E. Lenfa ve lenfa dolaşım sistemi: a) Lenfanın vücuttaki ödevi; b) Lenfanın yapısı ve dolaşımı.

F. Solunum ve solunum sistemi:

1 — Solunum ve tanımı, hayat için önemi.

2 — Solunum aygıtı parçaları: a) Gırtlak, b) Soluk borusu ve yapısı. c) Bronşlar ve bronşcukların yapıları, ç) Akciğerler ve yapıları.

3 — Solunum hareketleri; Nefes alıp verme.

G. Boşaltım ve boşaltım aygıtları:

1 — Boşaltımın tanımı ve vücut için önemi,

2 — Boşaltım aygıtı ve parçaları: a) Böbrekler ve yapıları, b) Sidik ve birleşimi, c) Sidiğin süzülmesi ve boşalması.

(Boşaltım organı olması dolayısiyle, burada kısaca ter bezlerinin yapısından ve terin bileşiminden, ödevlerinden bahsedilecek; deri söylenmiyecek)

H. Hormonlar: Tanımı, vücuttaki yerleri, rolleri ve çeşitleri.

İ. Sinir sistemi:

1 — Sinir dokusu ve yapısı;

2 — Sinir sistemi ve parçaları: a) Merkezi sinir sistemi: Omurilik, ansefal. b) Sinirler. c) Büyük sempati.

3 — Sinir sisteminin ödevi: a) Refleks, b) Beyin, beyincik ve omurilik soğanının vazifeleri. c) Sinirler: Bölümü ve ödevleri.

K. Duyum ve duyum organları (vücudun dış âlemle olan ilgisi belirtilerek duyum organlarına başlanacaktır)

1 — Göz: a) Yapısı, b) Ödevi, c) Göz kusurları.

2 — Kulak: a) Yapısı, b) İşitme.

3 — Dil: a) Yapısı, b) Tatma.

4 — Burun: a) Yapısı, b) Koklama.

5 — Deri: a) Yapısı; kıl ve tırnaklar, b) Ödevleri.

Kısım II. *SAĞLIK BİLGİSİ:*

(Sağlık bilgisi hakkında toplu ve etraflı bilgi edinmek amacı ile konular, her bahis altına alınmıyarak ayrı bir kısım halinde verilmelidir).

1 — Sağlık nedir? Sağlık korumanın lüzumu nelerdir:

a) Hastalığı meydana getiren sebepler: Mikroplar, bakteriler ve çeşitleri, bunlara karşı vücudun gösterildiği direnç. b) Bağışıklık ve çeşitleri, (toksin ve antikorlar). c) Aşı ve serum, aralarındaki farklar.

2 — Bulaşıcı hastalıklara genel bir bakış: Sıtma, verem, çiçek, difteri, kızıl, kızamık, tifo, kolera, dizanteri, amipli dizanteri, veba, tifüs, menenjit, firengi, belsoğukluğu, nezle, grip, soğukalgınlığı (bronşit).

3 — Bu hastalıkların bulaşma yolları, hastalığın alâmetleri ve sebepleri; bunlara karşı korunma çareleri ve sağlıma usulleri.

4 — Hastalık yapan ve parazit olan çok hücreli hayvanlar, şerit, bağırsak solucanları, trişin ve bunların insan vücuduna girişleri ve vücutta yap-

tıkları âraz, korunma çareleri.

5 — İnsanlarda kemik hastalıkları ve kemik veremleri, iskeletin fena biçim alması, bunun önüne geçilmesi; kırıklar, çıkıklar, burkulama.

6 — Kasların eğitimi (beden hareketleri ve sporlar).

7 — Sindirim sistemi hastalıkları: a) Besinlerin korunması. b) İyi besin alma şartları. c) Dişlerin korunması. ç) İçkiler ve zararları. d) Tütünün sindirim organına zararı.

8 — Dolaşım organlarının bozulması: Kansızlık, yürek durması, damar sertliği, varis, hemofili, emeroit, damarların kestirilmesi, içki, tütün ve yorgunluğun dolaşma aygıtına yaptığı zarar ve bunların önlenmesi.

9 — Solunum organlarına zarar veren şeyler ve solunum organının hastalıkları:

a) Yaşama şartlarının solunum üzerine etkisi (kapalı hava, bozuk hava, açık hava ve sporun etkisi. b) Hava ve su ile boğulma, karbondioksitle zehirlenme.

10 — Böbrek ve sidik yollarının korunması, içkinin yaptığı zararlar, böbrek taşlarının zararları,

11 — Sinir sistemi: Sağlığı, korunması: a) Yorgunluk ve uykusuzluk, b) Alkolizm, c) Yaşama şartlarının bozukluğu gibi hallerin sinir sistemi üzerine yaptıkları etkiler.

12 — Duyum organlarının sağlığı:

A. Göz:

a) Göz bozuklukları ve korunma çareleri, b) Trahom. c) Konjonktüvit,

B. Kulak:

a) Kulağın korunması, b) Kulağa kaçan maddelerin temizlenmesi.

C. Dil ve burun:

a) Sağlığını koruma için alınacak tedbirler. b) Burun kanaması.

Ç. Deri:

a) Deriye bakım, b) Yıkanma, duş ve banyolar, c) Derinin kanama ve kesilmesi; yanma, sıyrık ve bunlara karşı alınacak tedbirler.

OKUL SAĞLIK BİLGİSİ

Sınıf V. (Haftada 1 saat)

1 — Okul çocuğunun vücut yapısı ve özellikleri:

a) Çocuğun büyüme, gelişme bakımından incelenmesi; ölçü ve tartısı, normal boy ve ağırlık çizelgeli, b) Çocuğun büyüme ve gelişmseini sağlıyacak tedbirlerin alınması: 1) Beslenme, 2) Oyun, 3) Spor. Bunlardan:

Beslenme: a) Besin ve besinlerin çeşitleri; yenilecek yemeğin nitelikleri ve yemekten elde edilen kalorinin hesabı ve kalori cetveli. b) Süt; bileşimi ve nitelikleri, süt veren hayvanlara bakım ve sütten elde edilen maddeler, c) Konserve; turşu, reçel, ç) Yemek odası ve araçları, yemek yemede dikkate alınacak sağlık şartları, günlük yemek listesinin düzenlenmesi (yaş, kazanç ve ortamda bulunan besin maddelerinin türlerine göre), c) Okul ve çevrenin, çocuğun vücut yapısı üzeirne etkileri.

2 — Okul binası: a) Yer, yapı, ışık bakımlarından sağlık şartları, b) Derslik, işlik ve bahçenin sağlık şartlarının incelenmesi, c) İlkokulun yatakhane, içme suyu, yıkanma ve hamam gibi yerlerinin sağlık durumu, ç) Aptesanelerde dikkate alınacak sağlık şartları, d) Okul binasının ısıtılması ve havalandırılması, e) Okul sıralarının sağlık şartları, f) Okul kitaplarının kâğıt ve yazı bakımından sağlık şartları ve öğrencilere verilen kullanılmış kitapların verilmeden önce, sağlık bakımından yapılacak işler, g) Okulların günlük, haftalık aylık fennî temizlenmesi.

3 — Okul çocuğunda görülen hastalıklar ve bunlara karşı alınacak tedbirler.

a) Göz bozuklukları ve hastalıkları ve bunları meydana getiren sebepler; bunlara karşı tedbirler, b) Çocuklarda kemik hastalıkları, raşitizm ve bunların önlenmesi, c) Derideki sıyrıklar, yaralar, çıbanlar, kellik, şişler, yanıklar, ekzemalar, kurdeşen, burun kanaması gibi, hastalıklar ve ağrıları; bunların sağlık şartlarına uygun bakımı üzerinde durulacak, d) Okul çocuğunda görülen bulaşıcı hastalıklar: Difteri, verem, boğmaca öksürüğü, kızıl, kızamık, çiçek, su çiçeği, kabakulak, tifo, tifüs, menenjit, sıtma, dizanteri, ve amipli dizanteri; kolera ve bunların insanlara geçişi; korunma çareleri, e) Firengi, belsoğukluğu ve bunlara karşı alınacak tedbirler, f) Şerit, askarit ve oksiyür, bunların insanlara geçişi, korunma ve tedavileri; şarbon, uyuz, kuduz hstalıkları, g) Aşı, serum tedavileri, h) Güneş çarpması ve donmalar, i) Beyin yorgunluğu ve sinir hstalıkları, j) Kazalar: Genel olarak vukubulan kazalar ve alınacak tedbirler: (Bayılma, boğulma, ezilme, yaralanma, kırılma, burkulma, kesilmeler, yanıklar, kulağa ve göze kaçan yabancı maddelerin çıkarılması ve bunlara karşı alınacak tedbirler)

4 — Zehirlenmeler:

a) Odun ve kömürle zehirlenme, b) İlâçlarla zehirlenme, ç) Yemeklerle zehirlenme, d) Arı, akrep, çiyan ve yılan sokmasiyle zehirlenmeler ve bunlara karşı alınacak tedbirler.

5 — Sağlık problemleri bakımından köyün incelenmesi ve köye göre sağlık kuralları:

a) Köy suları ve bunların sağlık kurallarına uygun tarzda kullanılma şartları, köyde bataklıkların kurutulması, b) Köy evi ve bölümleri (ahır ve gübrelikler).c) Köy lâğım teşkilâtı ve süprüntülerin yakılması, ç) Köydeki salgın hastalıklarda alınacak tedbirler (hamamlar, dispanserler), d) Köy mezarlıkları, e) Köy odaları ve misafirhaneleri; camiler, kapalı yerler ve kahvehaneler, f) Okulda ve köy odasında bulunması lâzımgelen ilâçlar, aletler ve bunların kullanılması.

6 — Genel sağlık kuralları:

a) Dezenfenksiyon, lüzumu ve usulleri.

Y-A-Z-I

AMAÇLAR:

1 — Öğrenciyi; okunaklı, düzgün ve örnekleri bu programa eklenmiş olan bir el yazısına sahip kılmak.

2 — Öğrenciyi; iş hayatı içinde, köyde ve okulda lâzım olabilecek levhaları; örnekleri, ekli yazılarla yazabilecek yeteneğe sahib kılmak.

3 — Yazının sadece bir teknik iş olmadığı, aynı zamanda yazılan yazıların istifli, tertipli, okunaklı ve temiz olması gerektiği kanaatını da kazandırmak ve çocuklara bu alışkanlığı vermek.

4 — Dekoratif yazıda konu özelliğine göre, renk kullanmak suretiyle çocukların estetik zevkini artırmak.

5 — İlkokul programındaki yazı dersi hedeflerini uygulayabilecek öğretmenlik yeteneğini kazandırmak.

DİREKTİFLER:

1 — Öğrencileri; okunaklı, düzgün bir elyazısına sahip kılmak ve onlara daha sonra gösterilecek çeşitli dekoratif yazıları kolayca kavratabilmek için, yazı öğretiminden önce; el yazısı (bitişik yazı) çalışmalarına yer verilecek. Bu yazı, esaslı olarak kavratıldıktan sonra, temel harfleri ile yazı çalışmalarına geçilecektir.

2 — Yazı, başlı başına işlenmeğe muhtaç bir teknik dersidir. Ancak, bu dersin; diğer derslerin de bünyesine girdiği ve yazıyı icabettiren bütün okul etkinliklerinde özenilerek yapılması lâzım geldiği unutulmamalıdır.

3 — Yazı dersinde not verilirken, yalnız bu derste yazdırılan yazıların incelenmesiyle kalınmayıp, çocuğun türlü derslerde ve zamanlarda yazdığı yazıların da göz önünde tutulması gerektir.

4 — Öğrencilerin, ilerde öğretmen olacağı göz önünde bulundurularak öğretimde karatahtadan gereği kadar faydalanma yolları sağlanacaktır. Bu maksatla küme küme yazı ekzersizi yaptırılacaktır.

5 — Yazı öğretiminde karatahtadan faydalanıldığı kadar, duvara asılacak ambalâj kâğıdı üzerinde tebeşirle; kum ve toprak üzerinde kalem sapı veya çöplerle yazı çalışmaları yapılacaktır.

6 — Çocuklara, başlangıçta; bitişik yazının büyük ve küçük hafrleri gösterilirken, bunların teşekkülüne dikkatlerini çekmek ve daha kolay kavramalarını sağlamak maksadiyle havada, masa üzerinde ve kumda parmakla harf oyunları yapmak faydalıdır.

7 — Köşeli ve yuvarlak harflerle beceriklilîği az görünen çocuklara, sayfaların kenarlarına-süslemek maksadiyle - bu harfleri tekrar ederek kenar suları yaptırılabilir. Bu suretle, dekoratif buluşlara da yer verilmiş olur.

8 — Düzeltmeler yapılırken, öğrencileri kırıcı ve yıldırıcı tenkitlerden çekinmelidir.

9 — Yazıda öğretilen genel kurallara rağmen, şahsi stil kendini gösterir. Çocukların hususiyetlerinin icabı olan bu hali tabii görmek gerektir. Ancak bu; çocuklara yazıda sınırsız bir serbestlik vermek demek değildir. Vuzuhsuz ve okunaksız bir yazının ortaya çıkmasına imkân verecek olan baştan salmacılığa ve karalamacılığa götüren bir serbestliğe meydan verilmiyecektir. Yazı örneğinde keyfi değişiklikler yapılmamalıdır. Yazı; esas itibariyle dik yazdırılacaktır. Ancak, bazı çocukların özellikleri icabı, eğri yazmalarına da göz yumulabilir.

10 — Çocuklara, hafrlerin kuruluşları arasındaki münasebetler gösterilecektir. Meselâ, temel yazısında yatay ve dik çizgilerden teşekkül eden (E, F, H, I, L, T) gibi harflerle, içinde eğri çizgiler bulunan (A, M, K, N, Y, V, Z) ve gene içinde yarı yuvarlak çizgiler olan (B, D, J, T, R, S, U) ve bir daireden çıkan (C, G, O) gibi harflerin müşterek çizgileri üzerine çocukların dikkatleri çekilecektir.

11 — Çocuklara, bir harfin veya rakamın hangi noktasından başlanarak kalemin nasıl bir yönde ilerleyip hangi noktasında bitirildiğine dikkat ettirilecek ve bu esasa göre yazmağa alıştırılacaktır.

12 — Temel yazının karakterini bozan süslere yer verilmiyecektir.

13 — Bütün yazı işleri tertipli ve temiz olmalıdır. Karalama ve temiz diye iki çeşit el yazısı olmamalıdır.

Sınıf I. (Haftada 1 saat)

1 — Yazıya ait araçlarla gereçlerin tanıtılması ve iyi kullanılmasının öğretilmesi. Sağlık kuralleri üzerinde durulması.

2 — Bitişik yazı büyük ve küçük harflerinin ve bunlarla ilgili rakam ve işaretlerin gösterilmesi; bu harflerle şiir, hikâye ve seçme yazılar, ders konulariyle ilgili parçalar, başlıklar, satırbaşları, madde başları, mektup, zarf, tel yazısı, dilekçe ve senet gibi ayrı karakterde yazıların tertibinde riayet edilmesi gereken kuralların öğretilmesi. Blok ların yaptırılması, harf aralığı, satır aralığı ve genel tertip üzerinde durulması.

3 — Kalın tablalı ağaç uçlarla bitişik yazı yazdırılması,

4 — Küme incelemelerine yer verilerek yazı tenkit şeklinin kavratılması.

5 — Temel harflerin büyük ve küçüklerinin gösterilmesi. Her harfin teker teker güzel şekilde yazılması ile ilgili alıştırmalar. Harflerin, şekilleri ve orantıları üzerinde durulması; bu harflerle yazı bloklarının yaptırılması; istif fikrinin verilmesi (etiket, kolleksiyon yazısı, kitap ve defter kapları, küçük ilânlar vesaire).

6 — Bitişik yazı ve temel harfleriyle yapılan blokların münasip yerlerine çizgi, motif ve resim karıştırılması.

7 — Yıl sonu sınıf sergisi için yazılar.

Sınıf II. (Haftada 1 saat)

1 — Birinci sınıfta yapılan yazı çalışmalarına devam edilecek; bu arada şahsi el yazısının da özellikleri üzerinde durulacak; iyi tarafları bütün topluluğa belirtilecek, kötü alışkanlıklar giderilecektir.

2 — Okulun uygun görülen yerlerine asılabilecek yazıların tertip ve harf güzelliği bakımından daha kusursuz olması sağlanacaktır.

3 — Örneklerin ekli yazıları kavratılması ve bu yazılarla levha örnekleri; sınıf, okul, dükkân kapıları için levhalar, atasözleri ve ihtiyaca göre istenen parçaların güzel ve tertipli olarak yazdırılması.

4 — Gönderilen yazı çeşitlerinden faydalanılarak marka, kitap kabı ve basit ilânların yaptırılması.

5 — Yıl sonu sınıf sergisi için yazılar.

Sınıf III. (Haftada 1 saat)

1 — Evvelki yıllarda gösterilen çeşitli dekoratif yazı çalışmalarına devam edilecek.

2 — İlkokulda gösterilen temel harflerinin öğretimine ait esaslar üzerinde çalışılacak ve sınıflarda uygulama yaptırılacak.

3 — Aynı tarzda, temel harflerinden küçük harflere geçiş şekli üzerinde uygulama yapılacak,

4 — Bitişik yazıya geçişte, yine sınıflarda uygulamalar yapılacak.

5 — Anormal bir yazı öğretimi görmüş ve kötü alışkanlıklar almış bir sınıfın yazısının düzeltilmesiyle ilgili uygulamalar yapılacaktır.

6 — Her çeşit yazıda küme incelemelerine yer verilecektir.

NOT: Programda yazı ders saati olmıyan dördüncü ve beşinci sınıflarda bulunan öğrenciler; görmüş oldukları yazılar üzerinde çalışmalar yapacaklar. Öğretmenler; muhtelif vesilelerle onları teşvik edecekler ve kontrolleri altında bulunduracaklardır.

İŞ - RESİM

AMAÇLAR:

1 — Öğrencileri; dışardan aldıkları algıları, bilerek yaptıkları gözlemleri, duygularını, tasarılarını; basit alet ve gereçlerle şekil, renk ve çizgilerle ifadeye alıştırmak.

2 — Eşya ve tabiattaki güzelliği görmeğe, bulmağa, tasvir etmeğe ve yaratmağa sevkederek öğrencilerin estetik zevklerini geliştirmek.

3 — Onlara, iyi çalışarak yapılmış ve sanat değeri olan eşyayı; kusurlu, değersiz eşyadan ayırabilmek kudretini kazandırmak.

4 — Yersel Türk sanatına ait eserlerde tahta ve taş kabartma, oyma, çiniler ve dekoratif resme konu olabilecek halı, kilim, el işlemeciliği gibi eşyada bulunan şekilleri ve renk armonisini incelemek suretiyle, bunlara uygun yeni kompozisyonlar meydana getirmek ve bunları nakış, dokuma, örgü ve iş süslemeciliğinde uygulamak yeteneğini kazandırmak.

5 — Plâstik sanatların çeşitli yollarında yapılmış bellibaşlı Türk sanat eserlerini ve Türk sanatının özelliklerini tanıtmak ve sevdirmek suretiyle öğrencilerin milli duygularını kuvvetlendirmek.

(Devamı 468 inci sayıda)

İLÂNLAR:

Milli Eğitim Müdürlükleri ve Milli Eğitim Memurluklarına

241 inci sayıda başlıyacak ve 260 ıncı sayıda bitecek olan 13 üncü cilt İlk Öğretim Gazetesi abone listelerinin ve abone bedellerinin gönderilmesi zamanı gelmiştir.

1 — Abone listelerinin en kısa bir zamanda hazırlanarak Yayım Müdürlüğüne yollanması;

2 — Resmi evrakın ve dergilerin posta puluna tabi tutulmasından dolayı abone ücretleri, 50 kuruşu posta ücretlerine karşılık tutulmak üzere 241 inci sayıdan itibaren(250) kuruşa çıkarılmıştır. Yeni cilt için abone ücretlerinin bu miktar üzerinden tahsili;

3 — Abone bedellerinin Ziraat Bankası bulunan yerlerde Banka vasıtasiyle, bulunmıyan yerlerde ise posta ile, T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki 3803 sayılı cari hesaba yatırılması veya gönderilmesi;

4 — Bazı yerlerden yalnız listeler, bazı yerlerden de yalnız abone bedelleri gönderilmektedir. Her ikisi beraber yollanmadığı için bu gibi yerlere dergiler gönderilmemekte ve bu da birtakım yazışmalara yol açmaktadır. Listelerin ve abone bedellerinin aynı zamanda yollanmasına dikkat edilmesi;

5 — Listelerde okul adreslerinin ve posta teşkilâtı olmıyan yerlerin açık olarak işaretlenmesi;

6 — 12 nci cilt için bugüne kadar listelerini ve abone bedellerini göndermemiş olan Milli Eğitim Memurlarının 13 üncü cilt başlamadan önce bu işi neticelendirmeleri rica olunur.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ